

Základní škola a mateřská škola Lichkov

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Číslo jednací:	ZSLICH/2024/141/IK
Spisový znak:	1.6 a
Skartační znak:	A10
Vypracoval:	Mgr. Pavla Jelínková
Schválil:	Mgr. Irena Kosková
Pedagogická rada projednala dne:	28. 8. 2024
Platnost od:	1. 9. 2024

Úvod:

Minimální preventivní program jsem vytvořila na základě studie odborné literatury, prostředí a rizik vzniku společensky nežádoucích jevů Základní školy a mateřské školy Lichkov.

Při vypracování MPP jsem vycházela z Manuálu pro tvorbu MPP, z odborné literatury a z metodických pokynů v oblasti primární prevence rizikového chování MŠMT.

Minimální preventivní program je dokument školy, zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Na realizaci MPP se podílí celý pedagogický sbor a další instituce zabývající se prevencí sociálně patologických jevů.

Rizikové chování a návykové látky jsou velkým společenským problémem. Primární prevence spolu se vzděláváním žáků v oblasti zdravého životního stylu má za úkol předcházet sociálně nežádoucím jevům a zvýšit jejich odolnost vůči nim. Objevují se nové rizikové jevy, např. kyberšikana. Je proto nezbytné poskytnout žákům co nejvíce nezkreslených informací o problematice všech projevů rizikového chování podaných přiměřeně jejich věku a na tato témata s nimi mluvit otevřeně i na neformální úrovni.

Program sleduje obecné cíle, zejména zaměřené do oblasti zdravého životního stylu, na prevenci kriminality mládeže, na prevenci zneužívání návykových látek, různé formy působení na postoje a ovlivňování chování dětí a poskytování široké nabídky pozitivních alternativ chování. Cílem MPP je ve spolupráci se zákonnými zástupci předcházet projevům sociálně patologických jevů, v případě jejich zjištění ve spolupráci se zákonnými zástupci i dalšími institucemi zamezit jejich dalšímu šíření, dále pak formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané

problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti. Základním principem strategie prevence sociálně patologických jevů je výchova dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, k osvojení si pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti.

Součástí našeho programu je i účast pedagogů na odborných školeních a vzdělávacích programech. MPP je nedílnou součástí ŠVP a vychází ze školní strategie primární prevence, jejímž hlavním cílem je vytvoření a udržení optimálního sociálního klimatu ve škole.

Zásady:

Program je určen pro žáky školy v průběhu školní docházky, tj. ve věku 6–12 let. Zahrnuje prevenci rizikového chování u dětí a mládeže v oblasti užívání legálních i ilegálních návykových látek, virtuálních drog /televize, počítače, telefony, sociální sítě/ šikany, kyberšikany, kriminality mládeže, záškoláctví, xenofobie a rasismu.

Vyžaduje individuální přístup k řešení jednotlivých problémů.

Vyžaduje specializovanou formu pomoci, a proto je třeba přímá spolupráce s rodinou a dalšími organizacemi (PPP, Policie, OSPOD, Odbor sociálních věcí...atd.).

Preventivní program zasahuje výchovnou a vzdělávací složku během celého školního roku, směřuje k pozitivnímu ovlivnění klimatu tříd, k pozitivní změně motivace žáků a pedagogů a změnám vyučovacích metod.

Charakteristika školy:

Základní škola a mateřská škola Lichkov je malotřídní škola se 2 třídami 1. stupně ZŠ, 1 oddělením ŠD a 1 třídou MŠ, poskytující vzdělání dětem z Lichkova, v případě zájmu zákonných zástupců, i z okolních obcí.

– Kapacita základní školy je 75 žáků.

– Kapacita školní družiny je 17 žáků.

– Kapacita mateřské školy je 25 dětí.

Základní škola vzdělává žáky podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Naše tvořivá škola“.

Mateřská škola vzdělává děti podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Svět kolem nás“.

Školní družina pracuje podle školního vzdělávacího programu „Družina plná pohody“.

Počet žáků ve školním roce 2024/2025: 16 žáků (I. stupeň).

Celkový počet pedagogů: 4, dále máme 1 asistentku pedagoga a vychovatelku ve školní družině.

Školní poradenské pracoviště:

školní metodička prevence - Mgr. Pavla Jelínková (učitelka) - pavla.jelinkova@zslich.cz

výchovná poradkyně - Mgr. Irena Kosková (ředitelka školy) - irena.koskova@zslich.cz

konzultační hodiny – individuálně na základě telefonické nebo osobní domluvy.

Budova školy je zrekonstruovaná, zateplená, prostorná, postupně moderně zařizovaná, s nově vybavenou počítačovou učebnou i školní družinou. V přízemí se nachází šatny, tělocvična, třída MŠ, WC, školní kuchyně a jídelna. V 1. podlaží jsou třídy ZŠ, počítačová učebna, družina, sborovna a WC pro ZŠ. Obě patra propojuje prostorné schodiště. Ve všech třídách MŠ i ZŠ jsou interaktivní tabule. Žáci i děti z MŠ mají možnost využívat počítače i tablety. Školní zahrada, tělocvična i školní jídelna je využívána základní i mateřskou školou společně podle stanoveného rozvrhu. Školní zahrada je využívána i o velkých přestávkách. V letních měsících mohou učitelé TV využívat obecní hřiště nedaleko školy. Školní družina nabízí další volnočasové aktivity a nachází se zde i školní knihovna. Specifikem je spojení několika ročníků v jedné třídě a tím i různý věk žáků a jejich potřeby. Školní metodik prevence (dále ŠMP) celoročně mapuje výskyt rizikového chování u žáků naší školy. Oba třídní učitelé pravidelně informují metodika prevence o možnosti výskytu rizikového chování ve svých třídách. ŠMP si vede deník, do kterého zapisuje všechny případy rizikového chování, které byly ve škole řešeny. Naše škola je připravena poskytnout odbornou péči žákům se specifickými poruchami učení, žákům v riziku, žákům vykazujícím rizikové chování i žákům nadaným. Aktivní a smysluplné trávení volného času pod dohledem kvalifikovaných vedoucích vždy působí jako prevence negativních jevů.

2. Informační zdroje

Vnitřní informační zdroje školy

Základní vnitřní informační zdroje školy jsou využívány:

Webové stránky školy – všechny důležité informace včetně ŠŘ, MPP, Krizový plán školy, lze najít na webových stránkách školy pod příslušným odkazem v levé části: Základní škola – Školní poradenské pracoviště.

Nástěnky – informace jsou zveřejňovány na trvale umístěné nástěnce v budově školy, obsahují důležitá telefonní čísla, adresy a další informace, které se vztahují k tématům zařazených do MPP. Na výběr témat na nástěnce se mohou podílet sami žáci.

Třídní schůzky, konzultační hodiny – rodiče jsou na prvních třídních schůzkách seznámeni se ŠŘ a MPP. Žáci i jejich rodiče mají kromě telefonického kontaktu možnost navštívit jednotlivé vyučující, výchovnou poradkyni, školní metodičku prevence v rámci konzultačních hodin a v případě potřeby je možné domluvit i jiný termín schůzky.

Schránka důvěry – žáci mohou využívat schránku důvěry, která se nachází vedle šaten I. stupně. Do schránky důvěry má přístup pouze ŠMP (v případě nepřítomnosti – výchovný poradce), schránka je vybírána pravidelně, 1 x týdně. Podněty, dotazy a ohlášené případy řeší tým ŠPP.

Odborná a metodická literatura, časopisy a další materiály dostupné ve škole – informační zdroje jsou k dispozici pro žáky i pro učitele. Jedná se zejména o odbornou literaturu zaměřenou na primární prevenci a výchovné poradenství. Filmy na videokazetách a DVD týkající se problematiky drog a jiných rizikových faktorů jsou k dispozici u ŠMP. Odborné knihy a filmy je možné zapůjčit a použít ve výuce.

Vnější informační zdroje školy – viz. Příloha č. 2

Vnější zdroje jsou organizace a odborná zařízení, na které se škola bude obracet:

OSPOD Králíky

PPP a SPC Ústí nad Orlicí

SPC Šumperk

Policie ČR – obvodní oddělení Králíky

Krajský školský koordinátor prevence Pardubice

Další využívané webové stránky:

www.msmt.cz

www.poradenskecentrum.cz

www.drogy-info.cz

www.zivot-bez-zavislosti.cz

www.prevence-info.cz

3. Školní řád

Školní řád není přílohou MPP. Celé znění školního řádu lze najít na webových stránkách školy v sekci škola – dokumenty školy. Školní řád je podrobně zpracovaný, vyjmenovává práva a povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců, práva a povinnosti pedagogických pracovníků, pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

4. Krizový plán školy

Škola má vytvořený krizový plán, který je umístěn ve sborovně.

5. Riziková místa školy

Za riziková místa školy se dá považovat schodiště a chodba, prostory šaten, relaxační zóny, herní prvky na školní zahradě. Je prostorná a „vybízí“ žáky k běhu a pohybovým aktivitám. Rizikovým místem je i WC, není pod stálým pedagogickým dozorem, paní učitelky prostor průběžně monitorují a snaží se při potencionálním nebezpečí včas zasáhnout. Pokud mají žáci odpolední vyučování, jdou do školní

družiny, kde jsou pod pedagogickým dohledem. Vedení školy zajišťuje pomocí pověřených pedagogických pracovníků nepřetržitý dohled nad žáky školy od příchodu až po odchod ze školy.

6. Cíle MMP

Dlouhodobé cíle

- vytvářet pozitivní sociální klima – pocit důvěry, práce ve skupině vrstevníků
- předcházet všem typům rizikového chování
- výchova dítěte odpovědného za vlastní chování a způsob života přiměřeného jeho věku
- vytvořit nabídku volnočasových aktivit pro žáky
- posilovat komunikační dovednosti a zdravé sebevědomí, zkvalitnit komunikaci mezi žáky navzájem, mezi žáky a pedagogy
- prohloubit spolupráci mezi pedagogickými pracovníky (učitel – asistent pedagoga – vychovatelka ...)
- týmově spolupracovat s problémovými žáky – průběžné vzdělávání všech pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- podporovat u zákonných zástupců zájem o dění ve škole – poskytování poradenských služeb zákonným zástupcům

Krátkodobé cíle

- zmapovat situaci na začátku školního roku
- vybrat společně s pedagogickým sborem vhodné preventivní programy a realizovat je
- seznámit žáky s osobou metodika prevence a tím, co jim může nabídnout
- nadále úzce spolupracovat s výchovným poradcem a ostatními pedagogy
- pravidelně seznamovat kolegyně s novinkami a informacemi z oblasti prevence
- výchovná poradkyně i školní metodička prevence se budou vzdělávat v oblasti prevence
- informovat zákonné zástupce a veřejnost o realizaci preventivního programu školy
- pokračovat v pravidelných třídnických hodinách – komunitní kruhy
- pokračovat ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními
- vést deník prevence o doposud realizovaných krocích a aktivitách v prevenci

7. Zaměření primární prevence pro cílovou skupinu

Cílové skupiny:

Žáci

- všichni žáci 1. stupně

Zvláště je třeba se zaměřit na:

- žáky se zdravotními problémy
- žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, včetně nadaných žáků
- žáky v riziku
- žáky, kteří rizikové chování vykazují
- na děti s odlišnou etnickou příslušností, než je ta většinová, u nichž je podstatná integrace do většiny

Pedagogové

- Ředitelka školy
- Výchovná poradkyně
- Školní metodička prevence
- Pedagogický sbor
- Třídní učitelé

Ostatní

- Nepedagogičtí zaměstnanci školy
- Zákonní zástupci žáků školy
- Veřejnost

7.1 Aktivity zaměřené na žáky

Preventivní témata jsou zpracována ve školním vzdělávacím programu a každý pedagogický pracovník dbá, aby uplatňovaná prevence u žáků byla prováděna ve všech oblastech, jichž se prevence týká.

Nespecifická prevence:

Je součástí výuky a tematických plánů jednotlivých předmětů. Usiluje o rozvoj vhodné verbální i neverbální komunikace, konstruktivní řešení problémů, řešení stresu, učení vzájemné pomoci, schopnost říci si o pomoc, vyrovnání se s neúspěchem. Vědět, kam a jak se v daných záležitostech obrátit. Konkrétní témata jsou začleněna do vzdělávacího programu.

Specifická prevence:

Jedná se o programy cíleně zaměřené na řešení výskytu konkrétních sociálně patologických jevů. Jsou součástí učebního plánu a reagují na zvláštní situace v třídním kolektivu. Vedle rodiny, školy a školských zařízení je třeba sladit, propojit a budovat co nejširší vztahy v oblasti sociálně právní ochrany dětí, v

oblasti zdravotnických zařízení, dobré vztahy s obecním úřadem, poradenskými institucemi ve školství, policií, zájmovými organizacemi.

7.1.1 Aktivita v rámci vyučování 1. stupeň

1. stupeň

Primární prevence na prvním stupni je v kompetenci třídního učitele. S jednotlivými tématy se žáci setkávají především v českém jazyce, prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, samostatná práce, skupinová práce, projektové vyučování nebo využít materiály školy z oblasti primární prevence.

- výchova ke zdravému životnímu stylu, rozvoj citového a právního povědomí, formování občanských postojů
- všestranný rozvoj osobnosti dítěte, budování zdravého sebevědomí, umění sebehodnocení, sebeúcta, sebeláska, vzájemné vztahy se spolužáky, kamarádství
- výchova k umění komunikace, umění naslouchat jeden druhému, empatie, spolupráce, tolerance, zásady vedení dialogu
- základní mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, etiketa
- poučení o škodlivosti kouření, rizika užívání návykových látek, odmítání
- výběr vhodné náplně volného času, práce školní družiny
- besedy a aktivity s pracovníky záchranných složek
- sportovní aktivity, fair play, vztahy mezi hráči při kolektivních hrách, tolerance, vzájemná pomoc
- soutěže
- kurz plavání, lyžařský výcvik – MŠ i ZŠ
- využití různých organizací zabývajících se prevencí k realizování akreditovaných programů primární prevence rizikového chování v naší škole

1. ročník

Prvouka – téma: Jsem školák – cesta do školy
Práce a volný čas – využití volného času
Péče o naše zdraví, lidské tělo, nemoc, úraz
Osobní bezpečí – bezpečné chování v různém prostředí

2. ročník

Prvouka – téma: Cesta do školy – předcházení rizikovým situacím
Domov – místo ochrany a soukromí
Moje rodina – mezilidské vztahy
Soužití lidí a jejich chování
Lidské tělo – prevence nemocí a úrazů, správná výživa

Osobní bezpečí doma i venku

3. ročník

Prvouka – téma: Rodina

Soužití žáků ve škole – vztahy a komunikace

Věci a činnosti kolem nás – volný čas

Péče o zdraví – osobní bezpečí, ohrožení zdraví nebezpečnými látkami

Ekologie – třídění odpadu

4. ročník

Přírodověda – téma: Osobní bezpečí

Zdravý životní styl

Nemoc a ochrana zdraví

První pomoc – prevence úrazů

Návykové látky, elektronická média

Vlastivěda – téma: Chování lidí, právo a spravedlnost

Dopravní výchova

Český jazyk – téma: ČJ sloh – telefonování, sms, internet, návrh reklamy na zdravý způsob života

5. ročník

Přírodověda – téma: Výchova ke zdraví

Lidské tělo, zásady sexuální výchovy

Kouření, alkohol

Osobní bezpečí

Vlastivěda – téma: Soužití lidí

Cestování – dopravní výchova

Český jazyk – téma: ČJ sloh – internet, sociální sítě, tvorba plakátu na téma – výživa a zdraví

Informatika – téma: Základní způsoby komunikace

Ochrana dat

Nebezpečí internetu, kyberšikana

Cílem je, aby žáci uměli po absolvování 1. stupně:

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci se svými vrstevníky a dospělými
- mít základní sociální dovednosti
- umět se chránit před riziky od neznámých lidí
- mít základní zdravotní návyky
- umět si správně zorganizovat svůj volný čas
- znát informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách
- znát rizika užívání návykových látek
- znát základní způsoby odmítání návykových látek ve styku s vrstevníky
- znát bezpečnost a rizika silničního provozu a poskytnutí první pomoci

7.1.2 Každoroční školní akce

V následující části plánu jsou akce naplánované pro jednotlivé měsíce školního roku 2024/2025. Je možné, že při jejich realizaci může dojít ke změnám. Některé akce se mohou přesunout, některé mohou být nahrazeny jinými. Plán může být během školního roku rozšířen o další aktivity.

Program primární prevence:

Září

- Zahájení školního roku 2024/ 2025
- Třídnické hodiny
- Zahájení činnosti zájmového kroužku Angličtinka pro nejmenší
- Projektový den s tatínky a dědečky
- Zahájení celoročního projektu „Příroda kolem nás – nejsme na planetě sami“
- Memoriál Arnošta Hrada – Králíky
- Dopravní výchova

Říjen

- Kaštánek – soutěž ve sběru kaštanů
- cvičná evakuace školy
- podzimní tvoření s rodiči
- Posvícení

Listopad

- Projektový den – státní svátek
- Lichkovský jarmark – Rozsvícení stromečku, výstava, dílny

Prosinec

- VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ
- Čertovská škola
- Vánoční vystoupení pro rodiče
- Vánoční besídky ve třídách
- Krmení zvířátek

Leden

- Projektový den: DEN PRVNÍ POMOCI – první pomoc a bezpečnost při sportu, beseda s pracovníci Záchrané služby
- Lyžařský kurz České Petrovice
- Projektový den

Únor

- Karneval
- Kukátkem do školy

Březen

- Noc s Andersenem
- Vlastivědná exkurze

Duben

- Zahájení plaveckého výcviku – 1. stupeň (Ústí nad Orlicí)
- Velikonoční dílny
- Den Země – Uklidíme Lichkov
- Zápis do 1. ročníku
- Projektový den ČARODĚJNICE

Květen

- Dopravní hřiště
- Den matek – tvořivé odpoledne s maminkami
- Projektový den ke dni dětí

Červen

- Školní výlety
- Den dětí – Den požární ochrany – sportovní dopoledne se záchrannými složkami
- Vítání léta

7.1.3 Projekty

„PŘÍRODA KOLEM NÁS – NEJSME NA PLANETĚ SAMI“

V průběhu školního roku 2024/2025 se žáci během několika projektových dnů a vyučovacích hodin seznámí s přírodou ve všech jejích podobách. Tento projekt byl vybrán k příležitosti výročí 120 let od narození malíře a ilustrátora Zdeňka Buriana, který byl český malíř a ilustrátor, známý především svými paleontologickými rekonstrukcemi a ilustracemi dobrodružných knih. Jeho práce významně přispěly k popularizaci prehistorického světa a jeho ilustrace jsou dodnes ceněny pro svou vědeckou přesnost a uměleckou hodnotu. Prostřednictvím tohoto projektu objevují děti svět přírody, rozvíjejí svou fantazii a kreativitu. Uvědomují si, že příroda je všude kolem nás.

Důležitým aspektem, na který se projekt prostřednictvím jednotlivých činností zaměřuje, je tolerance a vzájemný respekt ostatních spolužáků. Uvědomování si jedinečnosti každého člověka a důležitosti pocitu sounáležitosti s ostatními a přírodou, umět si prosadit a obhájit vlastní názor a svůj pohled na svět.

Zároveň si klade za cíl prohlubovat povědomí žáků o jednotlivých složkách přírody. V průběhu celého školního roku dbáme, mimo jiné, na vytvoření pozitivního vztahu k přírodě, ekologii, ochraně životního prostředí apod. Plánujeme návštěvy přírodních památek, ekologických center, botanických zahrad a výstav. Zvláštní pozornost budeme věnovat ohroženým druhům zvířat a rostlin, abychom zvýšili povědomí o jejich ochraně a významu pro náš ekosystém.

„DEN PRVNÍ POMOCI“

Hlavním cílem projektu je seznámit žáky se základy první pomoci, ochranou člověka za mimořádných situacích, ošetření drobných úrazů a poranění, úrazová zábrana, obvazová technika, krizové situace, znalost telefonních čísel pro tísňové volání, ožívování.

Na základě praktických ukázek žáci získávají dovednosti s použitím obvazového materiálu, obvazovou technikou, nácvik první pomoci, jak se mám zachovat v krizové situaci a nácvik umělého ožívování. Osvojí si používání telefonních čísel tísňového volání a jak se chovat za mimořádných událostí.

„DEN ZEMĚ – UKLIĎME LICHKOV“

Hlavními tématy jsou ekosystémy planety Země, celkový stav naší planety v globálním měřítku, občanská zodpovědnost.

Cílem projektu je napomáhat k vytváření vlastních postojů žáků k planetě Zemi. Posilovat pocit občanské zodpovědnosti za stav našeho nejbližšího okolí, stav ekosystémů i celkový stav Země v globálním měřítku – míněno v tématech EVVO.

„NÁŠ ROK“

- Cílem je vytvořit kroniku našeho školního roku z pohledu počasí, lidové slovesnosti, významných událostí ve světě a v ČR, dále události týkající se obce a školy.

Projekt aktivně zapojuje žáky do vytváření kroniky našeho školního roku z pohledu počasí, významných událostí ve světě a v ČR, dále události týkající se obce a školy. Propojí získané informace se životem školy, lidovou slovesností apod. Projekt vytváří podmínky pro samostatné sledování přírody a zároveň motivuje žáky ve skupinové práci ke spolupráci a zodpovědnosti za dílčí část projektu.

„DEN DĚTÍ – Den požární ochrany“

– Cílem projektu je naučit žáky správnému chování v případě mimořádných událostí a preventivní příprava na nepředvídatelnou událost. Spolupráce se záchrannými složkami. Hlavním tématem je požární ochrana, evakuace osob, ochrana osob, obyvatelstva a majetku, chování v krizových situacích, tísňová linka, výchova k volbě povolání.

„Mléko do škol“

– Projekt pro žáky 1. – 5. ročníku. Projekt „Mléko do škol“ podporuje děti v konzumaci mléčných výrobků a zdravém stravování. Podporuje rozvoj správných stravovacích návyků, které vydrží po celý život. Prostřednictvím tohoto programu LU poskytuje dotace školám a dalším vzdělávacím institucím, aby mohly svým žákům nabídnout mléko a vybrané mléčné výrobky.

„Ovoce a zelenina do škol“

– projekt pro žáky 1. – 5. ročníku. Cílem projektu je podpořit zdravé stravovací návyky dětí a zvýšit spotřebu zeleniny a ovoce. V rámci tohoto projektu si žáci ve skupinách připravují zdravé pokrmy a nápoje.

7.2 Pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci školy

Na prevenci se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci, obzvláště pak třídní učitelé, kteří nejlépe znají atmosféru v jednotlivých kolektivech a jsou schopni nejrychleji odhalit počínající problémy. Školní metodika prevence činnosti učitelů koordinuje a využívá nabídek spolupracujících subjektů. Ředitelka školy je přímo zodpovědná za prevenci a za řešení zjištěných projevů rizikových forem chování. Vytváří podmínky pro předcházení rozvoje rizikového chování zejména:

- Zabezpečením poskytování poradenských služeb ve škole se zaměřením na primární prevenci rizikového chování, koordinaci tvorby, kontrolou realizace a pravidelným vyhodnocováním MPP školy.
- Řešením aktuálních problémů souvisejících s výskytem rizikového chování ve škole.
- Jmenováním ŠMP
- Zajištěním DVPP školního metodika v oblasti primární prevence
- Podporou týmové spolupráce ŠMP, VP, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků školy při přípravě, realizaci a vyhodnocování preventivního programu.
- Monitorováním a vyhodnocováním realizace preventivního programu a realizace dalších opatření, ve školním řádu musí být popsána kontrolní a sankční opatření v oblasti rizikového chování ve škole.

Výchovná poradkyně

Výchovná poradkyně koordinuje společně s metodičkou prevence aktivity školy v oblasti prevence:

- Aktivně nabízí učitelům a žákům možnost poradit se o svých problémech.
- Zaměřuje se na žáky, kteří jsou ohroženi ve svém vývoji, sebepojetí, komunikaci s druhými.
- Učitelé informují VP o případech, výskytu agresivního chování ve třídě, o potížích žáka (osobnostní, rodinné, vztahové), náhlém i trvalém neúspěchu v učení, obtížné komunikaci, konfliktu s rodiči, porušování pravidel soužití ve škole žákem, krádežích ve třídách.
- Navrhuje opatření, navrhuje ředitelce školy svolání výchovné komise, vede individuální konzultace s dětmi, s rodiči, informuje o možnostech odborné péče a další pomoci.
- Jedná se sociálním odborem, konzultuje s odbornými pracovišti
- SPC, PPP.

Školní metodička prevence

Standartní činnosti školního metodika jsou vymezeny příslušným právním předpisem – metodické a koordinační činnosti, informační činnosti, poradenské činnosti:

- Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy.
- Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislosti, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rizikových projevů sebepoškozování a dalších patologických jevů.
- Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence sociálně patologických jevů, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti, které působí v oblasti prevence sociálně patologických jevů.
- Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péče v případě akutního výskytu sociálně patologických jevů.
- Vedené písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti ŠMP, navržená a realizovaná opatření.
- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
- Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů (Policie ČR, OSPOD, SPC, PPP, Krizové centrum a další zařízení, instituce a jednotliví odborníci).
- Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně patologického chování, poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům.

- Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů.
- Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školy.

Pedagogický sbor

Jednotliví učitelé začleňují preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů, jednotlivé problémy a nejasnosti z oblasti prevence rizikových projevů chování konzultují s metodickou prevence, výchovnou poradkyní a vedením školy.

Třídní učitelka

- Spolupracuje se ŠMP při zachycování varovných signálů.
- Podílí se na realizaci MPP a na pedagogické diagnostice vztahů ve třídě.
- Motivuje k vytvoření vnitřních pravidel třídy a dbá na jejich důsledné dodržování, vhodnými aktivitami navozuje zdravé prostředí ve třídě.
- Je v kontaktu s rodiči žáků své třídy prostřednictvím třídních schůzek, osobních setkání a dalších možností komunikace.
- Pravidelně kontroluje školní docházku a omluvenky
- Sleduje fyzický a psychický stav dětí
- Uskutečňuje pravidelné třídní setkávání – komunitní kruh, akce třídy, kde si kolektiv pomáhá

Všichni pedagogové

- Sledují fyzický a psychický stav dětí
- Řeší projevy vandalismu, násilného chování, šikany
- Poskytují individuální péči žákům ve všech oblastech výchovně vzdělávacího procesu
- Věnují pozornost žákům se SPU i mimořádně nadaným
- Zařazují témata prevence do výuky a výchovné činnosti, vedou záznam o jejich realizaci (viz. Záznam Primární prevence v TK)
- Důsledně vyžadují dodržování školního řádu

Nepedagogičtí pracovníci školy

Také nepedagogičtí pracovníci (uklízečky, školník, kuchařka, účetní) jsou součástí vztahové sítě a klimatu školy, dostávají se do kontaktu se žáky. Školní poradenské pracoviště je také k dispozici i jejich potřebám, dotazům a je otevřeno podmínkám z jejich strany. Při zachycení varovných signálů (agrese, šikana, podezření na užití návykové látky a jiné projevy patologického či rizikového chování) neprodleně informují třídního učitele. Třídní učitel dále informuje ŠMP, VP a vedení školy.

7.3 Spolupráce se zákonnými zástupci

- Seznámení rodičů s ŠMP, proškolení s problematikou sociálně patologických jevů.
- Pravidelné třídní schůzky, konzultace a krizová intervence.
- Aktivity pro zlepšení vzájemné komunikace
- Vítání léta, Den matek, sportovní akce atd.
- Spolupráce se školní radou, pomoc při organizaci mimoškolních akcí.

7.4 Informování zákonných zástupců a žáků probíhá formou:

žakovská knížka, informační letáky, týdenní plány

zprávy v Google Classroom

školní nebo osobní e-mail

třídní schůzky a informační odpoledne

konzultační hodiny

nástěnka prevence

internetové stránky školy

besedy a aktivity s preventivní tematikou

výstavky prací

nástěnky z akcí

7.5 Spolupráce s jinými organizacemi

SDH – Lichkov, hasičský oddíl

TJ Tatran Lichkov

Tenisový klub

ZUŠ Králíky

Městská knihovna Králíky

Obec Lichkov, Lichkovský občasník

Obecní knihovna Lichkov

8. Monitoring a evaluace

Cíle programu budou sledovány. Výsledky budou zaznamenávány a vyhodnocovány. K měření efektivity programu bude použito: anket během školního roku, dotazníková šetření, jednání na pedagogických radách (zápisy z těchto schůzí), záznamů učitelů (zápisy z jednání s žáky i s rodiči, veškeré akce a semináře, kterých se zúčastnili a hodnotili). Hodnocení vytvořeného MPP probíhá v září následujícího roku ve spolupráci s vedením školy, výchovným poradcem. Záznamy jsou uloženy v deskách Školního poradenského pracoviště.

9. Závěr

Minimální preventivní program je vždy vypracován na příslušný rok a je součástí výchovně vzdělávacího programu školy. MPP pokračuje a navazuje na předcházející roky. Odráží specifika regionu a školy. Vždy vychází z aktuální situace ve škole a hodnotí průběh období předchozího školního roku. Snahou je, aby žáci získali řadu znalostí, ale také dovedností v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Za důležité považujeme neustálé posilování a prohlubování spolupráce školy s rodiči a širší veřejností. MPP vypracovává školní metodická prevence v úzké spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky. S tím souvisí také práce s rodiči dětí předškolního věku a spolupráce s MŠ. Školní metodická prevence je nejen osobou, která iniciuje a vypracovává MPP, ale také se podílí na jeho koordinaci, vypracovává preventivní strategii školy a závěrečnou hodnotící zprávu. I nadále bude pokračovat školení pedagogů dle možností školy a aktuálních nabídek.

V Lichkově dne 29. 8. 2024

Mgr. Pavla Jelínková

Mgr. Irena Kosková, ředitelka školy

DOPORUČENÁ STUDIJNÍ LITERATURA PRO DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

PEDAGOGŮ

Doc. PhDr. Josef Valenta, CSc. - **Učit se být**

Nadace Open Society Found – Prevence **kouření**

- **Alkohol a jiné drogy**
- **Životní prostředí**
- **Konflikt a komunikace**

MUDr. Karel Nešpor, CSc. - **Zásady efektivní primární prevence**

- **Alkohol, drogy a vaše děti**
- **Prevence problémů působených náv. látkami**
- **Týká se to i mne?**
- **Zásady efektivní primární prevence**

Vladimír Täubner – Nejstřeženější **tajemství**

PhDr. Ladislav Csémy – Drogy a **taneční scéna**

Ervin Magic Johnson – **Jak se vyhnout AIDS**

MUDr. J. Presl – Drogová **závislost**

PhDr. Marie Říhová – O nás – pro nás **1., 2., 3. díl**

Sdružení přátel J.Foglara – Dětské **oběti hracích automatů**

Policie ČR – Identifikace **drog**

MŠMT – Program **preventivních aktivit ve školách**

- **Strategie prevence soc. pat. Jevů**

Příloha č. 2

KONTAKTY

Pedagogicko-psychologická poradna a speciálně pedagogické centrum Ústí nad Orlicí

Telefon: 465 521 296

Mobil: 776 611 695

E-mail: info@pppuo.cz

SPC „Kamínek“ Ústí nad Orlicí

Telefon: 465 523 715

Mobil: 733 700 038

E-mail: spc.usti@seznam.cz

SPC Šumperk

Telefon: 583 222 324

Mobil: 734 602 479

E-mail: spc@schola-viva.cz

Linky pomoci:

- **Linka bezpečí**

116 111 nebo 800 155 555

www.linkabezpeci.cz

pomoc@linkabezpeci.cz

chat.linkabezpeci.cz

- **Linka důvěry Ústí nad Orlicí**

Nabízíme telefonickou pomoc v krizové nebo jinak obtížné životní situaci.

Telefon je za cenu běžného telefonního hovoru.

Zaručujeme anonymitu (nevyžadujeme Vaše jméno nebo jiné osobní informace).

Prostřednictvím pevné linky nonstop na telefonním čísle: **465 52 42 52**

Prostřednictvím skype linky každý den od 9:00 do 21:00: **linka.duvery.uo**

Prostřednictvím e-mailového kontaktu na (odpověď garantujeme do 4 kalendářních dnů): **napis@linkaduveryuo.cz**

- **rodičovská linka** 840 111 234
- je v provozu každý všední den odpoledne:
 - pondělí, středa, pátek od 13:00 – 16:00 hodin
 - úterý a čtvrtek od 16:00 – 19:00 hodin
- **linka vzkaz domů** 800 111 113
- **internet Helpline** 800 155 555
- **národní linka prevence AIDS** 800 144 444

Pomocné a informační www stránky

www.capld.cz (seznam linek důvěry)

POMOC – KYBERŠIKANA

www.kybersikana.eu

www.nebutobet.cz

www.ovce.sk

POMOC ŠIKANA

www.minimalizacesikany.cz

www.sikana.org

www.sikana.cz

POMOC SEBEPOŠKOZOVÁNÍ

www.psychologie.doktorka.cz/zpusoby-sebeposkozovani

www.spondea.cz

POMOC DROGY

Youtube – Drogy – 1.-8. díl – cyklus o drogách /ne/jen pro rodiče

- www.drogovaporadna.cz
- www.drogy-info.cz
- www.sidliste.cz – problematika dětí a drog
- www.odrogach.cz

POMOC PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY www.ppinfo.cz (portál o poruchách příjmu potravy)

POMOC PŘI KOUŘENÍ www.dokurte.cz

POMOC AIDS www.aids-hiv.cz

POMOC ALKOHOL www.pobavme-se-o-alkoholu.cz

NEBEZPEČNÉ ZPRÁVY www.mobilstory.cz – pomoc a rada při nevhodném obsahu zprávy (mobil, internet)

RŮZNÉ STRÁNKY POMOCI

- www.ceskaskola.cz
- www.addictionsinfo.eu
- www.sananim.cz
- www.odyssea.cz
- www.poradenskecentrum.cz
- www.plbohnice.cz
- www.zivot-bez-zavislosti.cz
- www.bezpecne-online.cz
- www.prevence-info.cz

NEBEZPEČNÉ KOMUNIKAČNÍ PRAKTIKY

www.e-bezpeci.cz – informace pro rodiče a žáky, týkající se bezpečných komunikačních praktik jako: SMS Spoofing, Flaming, Kyberstalking, Cyber Bullying-Kyberšikana, Hoax, Spam, Google Bombing, Phishing, Pharming, Soc

OSTATNÍ

- www.msmt.cz (související vyhlášky, dokumenty)

www.prevence.wz.cz